

Boixet (Dones Democràtiques), Josep Puig Pla (G. Universitaris), Santi López (C. Estudiants Batxillerat), Joan Iglesias i Narcís Majó (C. Solidaritat).

També hi assistiren membres de partits polítics: FNC (J.R. Colominas i Antoni Jané); OCE Bandera Roja (Francesc Lleonart, Joan Noé i Margarida Colomer); PCE (I) (Carles Manté), UCD (Joaquim Bartra, J. M. Bellavista, Santi Martínez i Jordi Sivilla); CCOO (Javier Sánchez); C. Estudiants Batxillerat (N. Campeny); C.C. de Base (Pep Sivilla, Enric Batlle, Paco Hernández); G. Colònies (Josep i Lluís Puig Rovira).

I també persones a títol individual, representants de diversos sectors, de la pagesia, professionals liberals, premsa, cultura, món sindical, escoltisme, etc.: Pep Riera, Albert Torra, Josep M. Gallifa, Josep Català, Esteve Mach, Josep Fité, Manuel Cusachs, Antoni Segarra, Montserrat Triadó, Carles Fornes, Joan Bonamusa, Joan Carreras i Riera, Lluís Terri, Francesc Oller, Joaquim Montserrat, Jordi Montserrat, Maria Bosch, Xavier Viler, Glòria Bosch, Eduard Bosch, Mercè Pou, Joaquim Pratdepàdua, Josep Pruna, Antoni Saurí, Antoni Arís, Pere Casanovas, Josep M. Castellví, Miquel Brullet, Agàpit Borràs, Carles Maicas i Francesc Masriera.

Una vegada creada l'Assemblea es van organitzar els seus òrgans estables per tirar endavant un treball integrador per tots els grups que s'hi anaven adherint i mirar d'exemplar tot el ventall possible a fi de tirar endavant accions fins arribar a aglutinar tot el que fou el moviment antifranquista a la ciutat de Mataró amb el màxim consens.

Hi van haver manifestacions i actes multitudinaris que van tenir un ressò internacional. L'Assemblea de Catalunya es va dissol-

dre el 1977 amb el retorn de la democràcia parlamentària, però les seves reivindicacions es van convertir en l'objectiu d'una gran majoria de la població catalana.

Pels qui estigueu interessats en saber-ne més us suggerim que consulteu la publicació, ja citada anteriorment, de Josep Puig i Pla i Manuel Cusachs i Corredó, *L'Assemblea Democràtica de Mataró (1973-1977)*, Editorial Maresme, S. A. Robafaves Edicions.

Han passat cinquanta anys, molts dels punts concrets que reivindicava l'Assemblea s'han assolit, altres necessiten encara una lluita continuada per assemblar-se a altres països europeus. El dret a l'autodeterminació, com ja s'ha exercit a Escòcia i al Quebec, encara queda pendent. Una majo-

ria de població del nostre país hi està treballant en diferents organitzacions polítiques, culturals i cíviques. De moment, les accions que han liderat aquestes entitats, han generat molta repressió per part dels poders de l'Estat espanyol. La lluita continua i encara avui hem de lluitar per aconseguir una normalitat en la nostra llengua a les escoles catalanes, una llibertat d'expressió i el dret de l'autodeterminació que tant es va demanar el 1971.

El seu assoliment ben segur que requereix una actuació unitària i solidària d'una gran majoria de ciutadans, com ho fou l'Assemblea de Catalunya. La memòria del fets passats és bona per recordar i també ens ha de fer reflexionar sobre el nostre present.

LLIBRES A RAIG | Les masies de Cabrera de mar en 3d

MARIA JOSEP CASTILLO

La Vall de Cabrera de Mar a l'època moderna. Les masies. Patrimoni en 3D

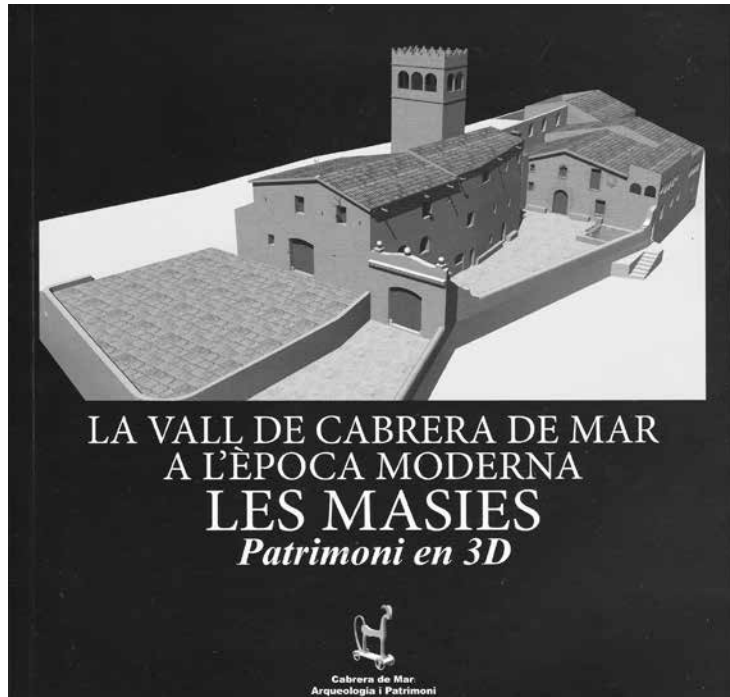
El passat 8 de juny es va presentar a Argentona, al Saló de Pedra, el llibre que comentem. Es tracta del tercer volum de la col·lecció sobre el patrimoni de la Vall de Cabrera de Mar en 3D. El precedeixen els titulats *La Vall de Cabrera de Mar a l'antiguitat, ibers i romans* i *La Vall de Cabrera de Mar a l'època medieval, el castell de Burriac*, ressenyats a la revista *fonts* (concretament als números 77 i 82).

A la presentació estigueren presents el coordinador del projecte, Josep Maria Rovira, i alguns dels autors dels textos, concreta-

ment David Farell, Laura Bosch i Enric Subiñà. I és que aquest volum és ben bé una obra coral. Catorze especialistes en diferents àmbits han elaborat els textos d'una obra que té el valor afegit de les il·lustracions, algunes d'elles en 3D.

En aquesta ocasió, el marc cronològic és l'època moderna (segles XV-XVIII) i la construcció que concentra les explicacions d'aquest període és la masia, estudiant especialment la de can Bartomeu.

Francesca Español, professora de la Universitat de Barcelona i doctora en Història de l'Art, té cura del pròleg del llibre, lloant una iniciativa que contribueix a divulgar el patrimoni local i valorant especialment el grafisme que

■ **ROVIRA, Josep Maria**
(Coordinador)

■ *La Vall de Cabrera de Mar a l'època moderna. Les masies. Patrimoni en 3D*

■ **Cabrera de Mar.**
Arqueologia i Patrimoni,
abril de 2021

ajuda a recuperar els escenaris del passat.

El primer capítol de l'estudi l'escriu Enric Subià i ens presenta Cabrera com una terra de masies. Analitza la demografia de la zona a partir dels fogatges i dades de naixements, casaments i defuncions de l'Arxiu Parroquial; defineix què entenem per masia a casa nostra; analitza els diversos models constructius de masies que es poden trobar a Cabrera i les seves jurisdiccions i, finalment, relaciona els masos que apareixen al fogatge del 1515, un total de 24 a Cabrera i 18 a la Vall d'Agell i els classifica.

Josep Maria Rovira i Ferran Bayés dediquen les seves pàgines a la masia de Can Bartomeu, «una masia exemplar», un mas pròsper del qual s'analitza passat i present. És l'apartat on la infografia 3D mostra el valor didàctic de les imatges. Aquestes ens traslladen a un temps en què la vida girava al voltant de l'elaboració del pa, del vi i de l'oli. Visitem les diferents estances del mas, des del celler a l'oratori.

Joan Francesc Clariana i Rosa Isabel Garí centren el seu capítol en alguns exemples de decoració de rajoles que podem trobar en masies de Cabrera, en plafons, algun safareig, alguna cuina i alguna aigüera com la de Can Dalmases, decorada amb escenes d'oficis.

Un altre element decoratiu al qual es dedica un apartat és el dels escuts de pany, escrit per Joan Francesc Clariana, Rosa Isabel Garí i Francesc Navarro.

Joan Carles Alay ens explica l'abandonament i l'enderroc de dues masies de Cabrera, Can Fontanals i Can Pau Ferrer.

Feliu Novell analitza l'agricultura a Cabrera de Mar en l'època Moderna, la trilogia mediterrània (cereals, vinya i oliveres), a la qual s'afegiran conreus de noves plantes importades des d'Amèrica (tomàquets i patates).

Tot seguit tenim dos apartats de caire artístic: el dedicat a l'arquitectura rural i l'exorcització de sortilegis, a càrrec de Jaume Lladó, i el que analitza el retaule renaixentista de Sant Feliu i la reconstrucció de l'església parroquial després de la guerra civil, del que tenen cura David Farell i Jaume Molinas.

Continuem amb un apartat de caire històric, una aproximació a les crisis a l'època Moderna a Cabrera de Mar escrit per Antoni Llamas i que ens descriu desastres causats per fenòmens meteorològics (inundacions, onades de fred) que podien comportar fam i epidèmies.

Laura Bosch i Josep Maria Rovira estudien els vehicles de tracció animal, carros i tartanes, que tan útils eren en uns temps no tan llunyans.

I, per acabar, dos apartats més de caire històric, el centrat en la família i la propietat pagesa en la Catalunya de l'Antic Règim, escrit per Rosa Isabel Garí i Joan Francesc Clariana, i el dedicat a la Casa de Cabrera, a la Domus jurisdiccional que més endavant va esdevenir Can Dalmases.

Està prevista l'aparició d'un quart volum d'aquesta col·lecció, que portarà l'estudi patrimonial de la veïna vila de Cabrera fins als nostres dies. Per la proximitat de Cabrera de Mar amb Argenton moltes de les peculiaritats de la primera població es poden extrapol·lar a la segona. Esperem properament poder comentar en aquesta secció l'estudi dedicat al període contemporani.